

ДОСЛІДНИЦЬКІ ЗАВДАННЯ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ З НАУКИ «МАРКЕТИНГ В КРЕДИТНИХ УСТАНОВАХ»

Багаторічний досвід викладання професійно орієнтованих дисциплін і наук, таких як «Ситуаційне моделювання банківської діяльності», «Маркетинг у банку», «Фінансовий інжиніринг у банку» свідчить про значну роль методів навчання в ефективному засвоєнні теоретичних положень і практичного інструментарію студентами. Комбінування традиційних методів навчання, таких як підготовка до практичних і семінарських занять, з виконанням проблемних завдань і міні-кейсів, роботою у малих групах, підготовкою міні-презентацій і проблемних лекцій тощо, дає необхідний ефект у вигляді отримання відповідних компетенцій (компетентностей) студентів лише за умови чіткого контролю викладачем за послідовністю засвоєння матеріалу — від простого до складного, та за рахунок забезпечення індивідуалізації навчання. Відповідно, зростає роль самостійної роботи студента над індивідуальними завданнями, які в умовах вивчення професійно-орієнтованих дисциплін повинні носити науково-дослідницький характер.

Трансформація науки «Маркетинг у банку», що викладалась на магістерському рівні, в науку «Маркетинг у кредитних установах», що входить у навчальний план підготовки бакалаврів (спеціалізація «Кредит»), поставила перед викладачем ряд професійних завдань, які полягали у коригуванні методів навчання з метою їх адаптації до студентів з меншим рівнем фахових знань і компетентності та в умовах появи великої кількості практичних (семінарських) занять з науки. З одного боку, об'єкт науки розширено за рахунок включення маркетингової діяльності небанківських кредитних установ, але такі зміни носили скоріше екстенсивний характер. З іншого боку, студенти бакалаврату виявились неготові до виконання повноцінних науково-дослідних завдань, які природно виконувались студентами магістратури паралельно з розширеною практикою у банку та написанням магістерської дипломної роботи. Відповідно, заплановані у кожній групі 32 години практичних (семінарських) занять протягом семестру, повинні були забезпечити повноцінне оволодіння необхідними компетентностями як за рахунок інтенсивного спілкування з викладачем в аудиторних умовах, так і за рахунок поступового виконання дослідницького завдання, що було сформульоване для кожного студента індивідуально, та виконання якого контролювалось поступово, у тому числі і шляхом виконання міні-презентацій і проведенням мозкових атак у малих групах під час проведення занять. Коли наукове завдання розбите на блоки, що виконуються відповідно до вивчення окремих тем науки — воно здатне бути виконаним на належному рівні. Практично студент на початку семестру отримував «підопічну» кредитну установу, яка має великий обсяг публічної інформації про свою діяльність (як правило — це банк, який функціонує у формі ПАТ) і поступово виконував наукові завдання, що дозволяти аналізувати окремі аспекти функціонування маркетингових інструментів відповідної установи. Таким чином була досягнута практична складова засвоєння відповідних компетентностей. На жаль, на нашу думку, саме дослідницькі компетентності у багатьох студентів четвертого курсу були сформовані не належної якості. Не було чіткого розуміння змісту поняття «дослідження», його структури і методів. Під час виконання завдань у багатьох випадках студенти не відчували різницю між описовими методами та аналітичними, мали ускладнення під час використання математичних методів чи використання такого інструментарію, як табличний процесор. Недостатніми виявились навички формування наукової бібліографії, використання обґрунтованих посилань і т.ін.. Але в результаті поступового виконання наскрізного наукового завдання і, головне, постійного позитивного зворотного зв'язку під час аудиторних та індивідуальних занять — ми отримали дослідження належної якості. Відповідно, поширення зазначеного досвіду є доцільним.

Петренко І. П., асистент кафедри банківських інвестицій

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИЩІЙ ОСВІТІ

Сучасні освітні тенденції вимагають великої гнучкості та динамічності в організації навчального процесу. Розвиток економіки і галузей народного господарства створює потребу в професійних кадрах нових спеціальностей. Навіть класичні спеціальності вимагають модернізації про-

цесу навчання в умовах стрімкого розвитку науки і техніки. Таким чином, виникає потреба у створенні систем навчання нового покоління, пов'язаних з інформатизацією.

Розвиток інформаційних технологій, повсюдне використання інформаційних ресурсів, що є продуктом інтелектуальної діяльності найбільш кваліфікованої частини працездатного населення суспільства, визначає необхідність підготовки творчо активного резерву. З цієї причини стає актуальною розробка певних методичних підходів до використання засобів нових інформаційних технологій для реалізації ідей розвиваючого навчання, розвитку особистості. Зокрема, для розвитку творчого потенціалу індивіда, формування в студента вміння здійснювати прогнозування результатів своєї діяльності, розробляти стратегію пошуку шляхів і методів вирішення завдань — як навчальних, так і практичних.

Не менш важливе завдання — забезпечення психолого-педагогічними та методичними розробками, спрямованими на виявлення оптимальних умов використання засобів нових інформаційних технологій з метою інтенсифікації навчального процесу, підвищення його ефективності і якості.

Актуальність вищезгаданого визначається не тільки соціальним замовленням, а й потребами індивіда до самовизначення й самовираження в умовах сучасного суспільства стану інформатизації.

Нові інформаційні технології в рамках вищої освіти виступають:

1. Засобом навчання, що удосконалює процес викладання, підвищує його ефективність і якість. При цьому забезпечується:

- реалізація можливостей програмно-методичного забезпечення сучасних ПЕОМ з метою повідомлення знань, моделювання навчальних ситуацій, здійснення тренування, контролю за результатами навчання;

- використання об'єктно-орієнтованих програмних засобів або систем (наприклад, системи підготовки текстів, електронних таблиць, баз даних) з метою формування культури навчальної діяльності;

- реалізація можливостей систем штучного інтелекту в процесі застосування навчальних інтелектуальних систем.

2. Інструментом пізнання навколишньої дійсності і самопізнання.

3. Засобом розвитку особистості студента.

4. Об'єктом вивчення.

5. Засобом інформаційно-методичного забезпечення і управління навчально-виховним процесом, навчальними закладами, системою навчальних закладів.

6. Засобом комунікацій з метою поширення передових педагогічних технологій.

7. Засобом автоматизації процесів контролю, корекції результатів навчальної діяльності, комп'ютерного педагогічного тестування і психодіагностики.

8. Засобом автоматизації процесів обробки результатів експерименту (лабораторного, демонстраційного) і управління навчальним обладнанням.

9. Засобом організації інтелектуального дозвілля, ділових ігор.

У зв'язку з цим бачимо необхідність залучення до процесу розвитку новітніх інформаційних технологій в освіті педагогічного складу навчального закладу, як у рамках загально університетської програми, так і в межах індивідуальної роботи викладачів у цьому напрямі.

*Покойова О.М., к.е.н.,
доцент кафедри менеджменту банківської діяльності*

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ВИБІР- КОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БАНКІВСЬКА СПРАВА»

Підготовка конкурентоспроможних випускників вищих навчальних закладів передбачає підвищення якості вітчизняної освіти шляхом розвитку процесу засвоєння та використання в навчальному процесі інноваційних форм і методів викладання фінансово-економічних дисциплін. Навчальний процес у вузі реалізується через систему взаємопов'язаних елементів: дидактичних, методичних, організаційних, управлінських з установкою на кінцеву мету — формування у студентів професійних і соціальних компетенцій відповідно до державних стандартів освіти.

Підвищення ефективності навчання студентів прямо залежить від вдалого підбору та використання різноманітних, найбільш адекватних тематиці та ситуації методів навчання, активізації навчального процесу. Але впровадження інноваційних методів навчання необхідно, на наш погляд, здійснювати шляхом органічного їх поєднання з традиційними методами реалізації навча-